

NAVNE

Peter Olesen

Bornholm er repræsenteret med fem steder, når forfatteren og journalisten Peter Olesen i november udgiver sin nye bog "Mine stillesteder". Men den tidligere vært på TV-Avisen er særdeles velbevandret på Bornholm, hvor han for 52 år siden nær var blevet journalistelev på denne avis, og han nævner hele 20, når han bliver spurgt til sine bornholmske yndlingssteder. De giver ham alle den stilhed, som han mener er sørgeligt undervurderet af mennesker i dag.

Foto: Henrik Bjerregrav

Af Jakob Marschner

DAGENS NAVN

Hvorfor er du optaget af stilhed, og hvad giver stilhed dig?

– Vi trænger alle til ro i kalotten. Larm forstyrrer, stresser og slår i yderste konsekvens ihjel. Flere hundrede dør hvert år herhjemme af støj, siger statistikken. Giver man sig ikke tid til at finde ro og fred, kan man ikke fundere, samle tankerne og være ordentligt til stede. Stilhed er for mig direkte nødvendigt og vederkvægende. Uden fungerer jeg dårligt.

– Og stilheden er let at finde: Ud i naturen, ind i en baggård, en park, en smøge eller et anlæg. Det gælder kun om at være opmærksom på behovet, så finder man let stederne. Også i byerne.

Mener du, at mennesker i dag sætter tilstrækkelig stor pris på stilhed?

– Nej, det mener jeg ikke. Vi er rykket sammen i byerne, over halvdelen af jordens befolkning bor i dag i store byer, og der accepterer vi al den støj, som storbyer nødvendigvis byder på. Men bliver man opmærksom på behovet for stilhed, coronaen har jo også lært os noget om forskel på støj og stilhed, så vil mange begynde at søge stilheden.

– Bare det at give sig selv tid til en mindre pause nogle gange midt på dagen – på en bænk i en park, nede ved havnen, inde i baggården – kan give den ro, som vi behøver. Men de unge lærer det ikke af vi ældre. De propper i steder ørerne til med støjmaskiner og får senere høreproblemer.

Hvad er dit bedste råd til folk, der gerne vil have mere stilhed i deres liv, men finder det svært at forene med en travl og hektisk tilværelse?

– At tvinge sig selv til at forstå betydningen af ro. Om nødvendigt skemasætte små pauser, måske bare 10 minutter, i stilhed og ro. Tænk på folk på fabrikker eller i kæmpe fælleskontorer med infernalsk larm... de må have pauser, ikke kun arbejdspauser. Men også støj- og lydpauser. Tag det eventuelt op på fællesmøder med tillidsmænd og ledelse. Ellers går vi til. Seriøst.

Hvordan og hvornår opstod dit forhold til Bornholm?

– Jeg kom til Bornholm i 1967 hos Civilforsvaret i Allinge. Og det var kærlighed ved første blik. Jeg boede der vel sammenlagt trekvart år over to omgange frem til august 1968. Og jeg har været på øen mindst en gang hvert eneste år siden. Mange år flere gange.

– Jeg fik en ekstra "familie" på øen, nu i fjerde generation. Jeg fik endda tilbudt en journalistellevstilling på Bornholms Tidende hos chefredaktør Erling Brøndum, men jeg skulle vente et år på at komme i gang. Det havde jeg ikke tålmodighed til. Så det blev Fyn i stedet.

Hvad forbinder du Bornholm med i dag?

– Ro, fred, idyl, skønhed, afvekslende landskabelig storhed... at komme hjem. Bare det at komme i land i Rønne og så bevæge sig ud over øen mod Allinge eller Gudhjem: Der sænker sig en ro og en fred i en, en sær udefinerlig lykkfølelse, der rummer alt det bedste.

Hvilke steder på Bornholm sætter du størst pris på, og hvad giver det dig at besøge dem?

– Allinge, Salene (Journalistforbundet har jo skønne og skønt beliggende huse i Salenebugten, jeg har boet der mindst 30 gange), Svaneke, Hammershus, Hammerknuden, Hammersøen, Hammerhavnen, Hammerfyret, Vang, Helligpeder, Teglkås, Slotslyngen, Storedal, Døndalen, Bobbeåen, Ekkodalen, Boderne, Christianshøj, Kyllingemoderen og ikke at forglemme Ole Christensens helt uforlignelige og pragtfulde skulpturpark bag Olsker.

– Jeg var så heldig at kende på billedhuggeren Ole og hans nyligt afdøde kone, den helt særlige person, keramikeren Karin Høj Christensen, der blev 85. Heldigvis har de efterladt deres skønne datter Marie Inoue. At besøge alle de steder giver mig ro, her er der stilhed, og det er vederkvægende.

Hvornår regner du med at vende med at vende tilbage til Bornholm igen, og hvad vil du så bruge tiden herovre på?

– Snarest muligt. Måske for at være med til at lancere min nye bog "Mine stillesteder", hvis nogen spørger. Og hvad vil jeg bruge tiden til: At opsøge mine mange gode bornholmske stillesteder for at finde stilhed – og dermed lade op. Og tale stilheden op! Jeg har kun været på Bornholm to gange i år. Det er ikke nødvendigvis nok.

PETER OLESEN

74 år, journalist og forfatter.

Uddannet på Fyns Tidende, ansat på TV-Avisen 1976-90. Forfatter til mere end 30 bøger, særligt om Valby, hvor han bor, om Københavns arkitektur, Holbæks huse, sommerhuse og om takt og tone. Foredragsholder og debattør, særligt om æstetik og bygningsbevaring. Snart aktuel med bogen "Mine stillesteder", der også belyser fem steder på Bornholm.